

ACC. N.R. M 6232:1-4.

Landskap: Småland

Upptecknat av: Fans Petersson

Härad: Ninnesåld

Adress: Småmåla, Urshult

Socken: Urshult

Berättat av: Senorinne

Uppteckningsår: 1940

Född år 1884 i Urshult

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Svar på Ullma N. 27

Offerkast.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 116832-1.

Landskap: Småland . . . . . Upptecknat av: Frans Petersson
Härad: Linnevald. . . . . Adress: Smöramåla, Ushult
Socken: Ushult. . . . . Berättat av: Densamme
Uppteckningsår: 1940. . . . . Född år 1884 Ushult..

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Uppteckningen rör: Svar på kartfrågelistan 27.
Offerkast.

I omedelbar närhet av den i södra delen av Ushults socken liggande gårdens Bastaremåla fanns vid landsvägskanten ett offerkast, på vilket de vägfarande brukade kasta träpinnar, käppar och mindre grenar och kvistar.

Detta offerkast benämndes "värpe" (väape).

Det berättades, att på platsen för detta offerkast hade en gång en illa känd person, kallad "Bröd-Packan"

(Brö-Rackan) blivit ihjälslagen.
Omedelbart efter denna tilldragelse böjde
de bygdens folk, när de färdades förbi
Bastaremåla, kasta isgrenar på den
plats, där "Brö-Rackan" mött sitt öde.

Så snart väpet nått en sådan stor-
lek, att det var till hinder för väg-
trafiken, så brändes detsamma, varefter
medels nya offer en ishöj nummer två
bildades, vilken sedan längre fram gick upp
i äik för att lämna rum för väpet
nummer tre o.s.v.

Ferdem var det en allmän tro, att en
mördad eller döpt person gick gast natte-
tid. Genom att bringa en på ett slikt
sätt avliden ett offer på hans dödsplats
trädde man sig undgå oberäk av denne, när

ACC. N:R. M6232:3.3

Landskap: Småland. Upptecknat av: Fraas Petersson.
Härad: Kinnevald. Adress: Smålamåla, Ushult.
Socken: Ushult. Berättat av: Densamme.
Uppteckningsår: 1940. Född år 1884 i Ushult.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Uppteckningen rör Offerkast.
man får där förbi. Under det att de
personer, som tillhörde samma generation
som "Rö-Rackan", offrade siggenar
mest av fruktan för den döde, offra-
de den närmast följande generationen tro-
ligen blott för att hålla en traditionell
sedvana vid makten.

En gammal gumma yttrade en gång,
när "Rö-Rackans värpe" var på tal,
att när det var snö, plögade många
vägfärande föra med sig en liten sig-
gen eller träpinne, när han får hem-

Skriv endast på denna sida!

isfian, vilken hon sedan kastade på värpel, när hon färdades därifrån.

Om man ytttrade något, då man kastade affret, är ej känt.

Under förra seklet fanns här värpen på flera platser här i socknen. Ett dylikt värpe uppkom på så sätt, att på ~~den plats~~ ute på marken, där ett mord, dråp eller självmord blivit begånget, kastade förbipasserande personer en gren eller någonting annat av trä. Ännu så sent som år 1888 bildades på platsen för ett samma år begånget självmord genom affandet av isgrenar ett värpe, som dock ej blev av någon betydelse utan sedan efter några år föll i glömska.